

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-004-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, маҳаллаи Буни Ҳисорак, шаҳраки донишҷӯён, бинои таълимии №8)

Тақриз

Ба автореферати диссертатсияи Эсанов Муҳаммадшариф Давлатович дар мавзӯи «Такмили механизми ҳавасмандгардонии истифодабарии иқтисодии меҳнатӣ дар менеҷменти сайёҳии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.10 – Менеҷмент, маркетинг ва нархгузорӣ (менеҷмент)

Дар шароити шиддат гирифтани равандҳои инноватсионӣ, муносибатҳои рақибона, ташаккули низоми худкори менеҷмент ва афзоиши талабот ба молу хизматрасониҳои дорои сифати баланд, табиист, ки мавҷудият ва ҳавасмандии кадрҳои ҳирфавӣ, асоси ин гуна низомро ташкил медиҳанд. Ҳангоми омӯзиш ва арзёбии масъалаи ҳамбастагии малакаю маҳорати касбӣ ба дараҷаи самаранокии раванди татбиқи ин ё он амалёти корӣ маълум мегардад, ки омили ҳавасмандии кадрҳо ба натиҷаи интизории фаъолият бевосита таъсири калон расонида метавонад. Инчунин, баъзан сарчашмаҳо бар он назаранд, ки 80%-и инкишоф ва рушди дилхоҳ сохтори хоҷагидорӣ аз фаъолияти роҳбарони зинаҳои гуногуни он ва кадрҳои иҷрокунандаи амалётҳои ҷудогонаи он вобаста мебошанд. Ақнун бар самаранокии ин 80%-и вобастагии фаъолият баъзан омилҳо бо чунин ҳисаи таъсиррасонӣ ҳолатро ноустувор нигоҳ медоранд, аз ҷумла: 16% - ҳавасмандии фаъолияти кормандон аз муносибати муносиби рафтори роҳбар, 2% - аз ҷигунагии муносибати кормандон байни ҳамдигарӣ, 74% - аз сатҳи музди меҳнат, ҳавасмандгардониҳои моддӣ ва ташкили шароити созгори меҳнатӣ ва дар ниҳоят 8% - аз дигар сабабҳои рафти фаъолият вобастагӣ дорад. Бо таваҷҷӯҳ ба ин ва дигар нуқтаҳои муҳими масъалаи мазкур, ҳулоса намудан мумкин аст, ки интиҳоб ва анҷоми таҳқиқот дар мавзӯи «Такмили механизми ҳавасмандгардонии истифодабарии иқтисодии меҳнатӣ дар менеҷменти сайёҳии Тоҷикистон» муҳим арзёбӣ мегардад.

Бо назардошти муҳимияти мавзӯ, сохтори автореферат, забон ва услуби баён, усулҳои таҳлил ва арзёбӣ, ки аз ҷониби Эсанов М.Д. ба анҷом расонида шудаанд, хабар аз иҷроиши сатҳу сифати илмӣ ва аҳамияти амалии рисола дарак медиҳад.

Дар автореферат муҳимияти мавзӯ, унсурҳои асосӣ ва таркибии раванди таҳқиқот бо риояи принсипи пай дар ҳамӣ ва илмию мантиқӣ бисёр хуб анҷом дода шудааст.

Дар автореферат муаллиф ҳулоса намудааст, ки барои таъмини рушди устувори иқтисодию иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон, илова бар мавҷудияти афзалиятҳои хуби сайёҳӣ, масъалаи муҳим, ин ташкили оқилонаи идоракунии захираҳои меҳнатӣ ва истифодабарии самаранокии иқтисодии меҳнати онҳо ба шумор меравад. Муаллиф вобаста ба натиҷаҳои бадастомада, ибраз медорад, ки захираҳои меҳнатӣ, бахусус,

иктидори меҳнати кормандон, нисбат ба дигар захираҳои иқтисодӣ дорои як қатор хусусиятҳои хоси худ мебошад, ки онҳоро чунин маънидод намудан мумкин аст: яқум, эҳсос намудан ба тағйиротҳо дар рушди фаъолият ва дуюм, ҳолати рӯхӣ-равонии корманд, бахусус, мотиватсия ва ҳавасмандии онҳо нисбат ба фаъолияти касбӣ хунариашон ва тарзу қабули барномаву қарори роҳбарӣ мебошад. Ба андешаи мо саҳми унвонҷӯ дар ин масъала бисёр муҳим эҳсос мешавад, зеро дар асоси ошкор намудани махсусиятҳои болозикр, мо метавонем, ба низоми ҳавасмандии кормандон таъсир расонида, иқтидори зарурии онҳоро дар таъмини рушди соҳаи саёҳӣ самаранок истифода намуда, ба ин васила ҷиҳати таъмини рушди устувори иқтисодию иҷтимоии мамлакат заминаи мусоид фароҳам созем.

Ҳамчунин, муаллиф дар асоси истифодаи моделҳои гуногун муҳити рушди касбии кадрҳои соҳаи саёҳӣ, инчунин иқтидори саёҳии ҷумҳуриро ба риштаи таҳлил кашидааст. Хусусан дар асоси истифодаи SWOT - таҳлил ширкатҳои саёҳӣ ва вобастагии онҳоро аз омилҳои таъсиррасон ба ҳавасмандгардонии кормандон дақиқ баҳогузори намудааст. Хулоса, афзалиятҳои илмию амалии таҳқиқоти анҷомдодашуда хело зиёд мебошанд.

Дар баробари ин хуб мебуд, агар муаллиф дар асоси истифодаи барномаи «Stata» ва «Eviews» иқтидори саёҳӣ, вобастагии он ба рушди иқтисодиёт ва алоқамандии сатҳи ҳавасмандии меҳнати кормандони зинаи роҳбарии ин соҳаро арзёбӣ менамуд.

Дар маҷмуъ метавон қайд намуд, ки автореферати диссертатсияи Эсанов Муҳаммадшариф Давлатович дар мавзӯи «Такмили механизми ҳавасмандгардонии истифодабарии иқтидори меҳнатӣ дар менечменти сайёҳии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ дар сатҳи баланди илмӣ иҷро гардида, ҷавобгӯии талаботҳои «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни 2023 сол, таҳти №295 тасдиқ шудааст, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.10 – Менечмент, маркетинг ва нархгузори (менечмент) мебошад.

Такриздиханда:

**д.и.и., профессори кафедраи
иқтисодиёт ва логистикаи нақлиёт
Донишгоҳи техникии Тоҷикистон
ба номи академик М.С. Осимӣ**

Хамроев Ф.М.

**Дурустии имзои Ф.М. Хамроевро тасдиқ менамоям,
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
ДТТ ба номи М.С. Осимӣ.**

.Кодирзода Н.Х.

18.12.2024

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734042, ш. Душанбе, хиёбони академикҳо Рачабовҳо 10. Тел.: +992(372) 21-35-11, +992 (372) 23-02-46, +992 934-10-39-62, E-mail: info@ttu.tj, ttu@ttu.tj